

Pressinformation från Stockholm konst

Orfeus blickar framåt

Plats: Hötorget, Norrmalm

Den ikoniska *Orfeusgruppen* – ett av Carl Milles främsta konstverk – har fått nytt liv. Den monumentala skulpturen utanför Konserthuset på Hötorget har restaurerats. Konstverket har också fått tillbaka sitt ursprungliga uttryck.

Omdaning av området kring Hötorget startade på 1920-talet. Arkitekten Ivar Tengbom fick i uppdrag att rita ett nytt konserthus som invigdes 1926. Inom kort utlystes också en tävling för en konstnärlig gestaltning som skulle befästa platsens identitet. Skulptören Carl Milles vann tävlingen, men hans förslag fick revideras. Den så kallade *Orfeusgruppen*, med den mytologiska hjälten i centrum, kom på plats först 1936.

Myten var särskilt passande för konserthuset. Med sin lyra och sång fick Orfeus hela naturen att lyssna. Myten berättar att Eurydike, som Orfeus så högt älskade, hade dött genom ett ormbett. Den förtvivlade Orfeus bevekade dödsrikets härskare och fick tillåtelse att leda henne tillbaka till jordelivet under villkoret att han inte skulle vända sig om. Han kunde dock inte hålla sitt löfte och förlorade sin älskade för alltid.

Konstverket framställer ögonblicket när Orfeus stiger ned i dödsriket. Carl Milles skapar Orfeus omgiven av åtta svävande gestalter. Den enda namngivna figuren, som förtvivlat höjer händerna mot himlen, bär den tyske tonsättaren Ludwig van Beethovens anletsdrag. Beethoven var för Milles personifikationen av det lidande, missförstådda konstnärsgeniet, som han själv gärna identifierade sig med. I en artikel från 1934 liknades också de nio figurerna med Orfeus i mitten vid en skulptural motsvarighet till *Symfoni nr 9*, som Beethoven komponerade under total dövhet.

I *Orfeusgruppen* har Milles tolkat musikens kraft. Sex meter upp i luften svävar Orfeus, som enbart med sina toner lyfter den grupp som omringar honom. Rörelsen uppåt förstärks av fontänens sprudlade vatten. Betoningen av siluetten och det vitala fabulerandet i det monumentala formatet kombineras här på ett för Carl Milles karaktäristiska sätt.

Den komplexa restaureringsprocessen av konstverket avslutas under sommaren 2026. Arbetet har bestått av konsthistorisk forskning och praktiska moment som bland annat återskapandet av saknade delar. Den bärande stålkonstruktionen hade rostade sönder och har slutligen ersatts med rostfritt stål. Bronsytan har bearbetats och vissa delar har patinerats. Verkets yta har behandlats med vax, som skyddar bronset och ger ett mer enhetligt uttryck. Den klassiska skulpturen bevaras därmed för framtida generationer.

Carl Milles (1875–1955) är en av de mest framgångsrika och samtidigt kontroversiella svenska skulptörer. Hans verk, ofta utformade som fontäner, finns inte bara i flera svenska städer utan över hela världen. Milles studerade på Tekniska skolan i Stockholm och École des Beaux-Arts i Paris samt gjorde studieresor till Tyskland, Nederländerna och Belgien. Han tog också tidigt starka intryck av Auguste Rodins romantiska framtoning men utvecklade sitt eget formspråk med ett utmärkande arkaiskt uttryck. Mellan 1931 och 1951 bodde han i USA och var professor i skulptur vid Cranbrook Academy of Art utanför Detroit. Här skapade han många av sina mest kända verk.

Kontakt Stockholm konst:

Eleonora Fors Szuba, chef Stockholm konst: 08-508 31 933

Beata Holmberg, konstituent

Stockholm konst arbetar för och med stockholmarnas egen konst.

www.stockholmkonst.se